

(Kullervo 100 vuotta, 6. osa)

Paavo Korhonen, maailmanmestari

Joutsenon kaikkien aikojen tunnetuin ja menestynein urheilija on Paavo Korhonen, MM-Paavo. Hän edusti koko pitkän uransa ajan Joutsenon Kullervoa ja asuu Mestarintiellä. Joutsenon keskustassa on hänen muistomerkkinsä ja valtiovalta on myöntänyt hänelle Pro Urheilu -palkinnon.

Lempinimensä MM-Paavo hän sai voitettuaan Lahdessa 1958 yhdistetyn hiihdon maailmanmestaruuden. Paljon kuitenkin tapahtui jo ennen sitä.

Joutsenon ensimmäisen hyppyrimäen vihkiäiset olivat talvella 1936 Oravaharjulla. Avaushypyn esitti 7-vuotias Paavo Korhonen (s. 5.6.1928), joka liiteli komeasti 16 metriä. Aikuiset miehet pääsivät suojeluskunnan rakentamassa mäessä 30 metrin hyppyihin. Pojilla oli omia pieniä hyppyreititä mäenrinteissä ja Paavo oli oppinut lajin alkeet.

Paavo hallitsi jo poikasena mäkihypyn, mutta hän oli myös erinomainen hiihtäjä. Päälaajiksi kehittyi yhdistetty. Hiihdossakin hän oli parhaimmillaan muun muassa 15 kilometrillä Holmenkollenilla yhdeksäs ja olympiakisoissa 14:s.

Talvella 1948 Paavo Korhonen oli 19-vuotias sijoituessaan Salpausselän yhdistetyssä kolmanneksi. Edelle pääsivät vain saman talven olympiakisojen kaksi parasta Heikki Hasu ja Martti Huhtala. Joutsenon nuorukainen oli kansainvälisen kärjen urheilija, ja sillä tasolla hän pysyi 1960-luvun alkuun asti.

Korhonen voitti Suomen mestaruuden viidesti, ensimmäisen kerran 1951. Luotettavuudesta kertoo se, että Kullervon mies oli SM-kilpailuissa 13 kertaa peräkkäin vuosina 1950–62 aina kuuden parhaan joukossa.

Olympiakisoissa Paavolla oli huonoa onnea. Hän jäi kaksi kertaa täpärästi neljänneksi, aivan pronssimitalin tuntumaan. Oslossa 1952 eroa pronssiin oli 1,6 pistettä (436,335 ja 434,727) ja Cortinassa 1956 vain 1,2 pistettä (436,800 ja 435,597). Kolmansissa olympiakisoissaan Squaw Valleyssä 1960 hän oli yhdeksäs. Kaliforniassa hän sai kunnian kantaa Suomen lippua avajaisissa.

Uran huippuhetkiin kuuluu voitto Holmenkollenilla 1957. Norjassa yhdistetty oli aina hiihtourheilun arvostetuin laji. Voiton varmistuttua Paavo pääsi vastaanottamaan kuningas Haakonilta maineikkaan Kuninkaan kannun.

Yhdistetyn kilpailuissa 1950-luvulla ensimmäisenä päivänä hypättiin mäki- ja toisena päivänä hiihettiin 15 kilometriä väliaikalähdöllä. Sen jälkeen toimitsijat laskivat taulukoista urheilijoiden yhteispisteet ja julkistivat tulokset.

Paavon kova kilpakumppani norjalainen Gunder Gundersen kehitti myöhemmin nykyisin käytössä olevan systeemin, jossa hiihtoon lähdetään mäkihypyn tulosten perusteella lasketuilla eroilla, mäen voittaja ensimmäisenä, ja maaliin tullaan kilpailun lopullisessa paremmuusjärjestyksessä.

Lahdessa 1958 MM-kisojen yhdistetyn mäkipilvassa Paavo oli yhdestoista. Toiveet mitalien suhteen eivät olleet korkealla. Joutsenossa oli vain vähän yli 30 metrin mäki. Kansainvälisissä kilpailuissa piti hypätä jopa 70–80 metrin mäistä, ja se tuotti Paavolle vaikeuksia.

Hiihtoladulla Joutsenon mies oli kova. Lahdessaakin hän hiihti 15 kilometrillä nopeimman ajan. Maaliintulo ei kuitenkaan herättänyt huomiota; kuuluttaja, toimittajat ja yleisö seurasivat ensisijaisesti mäkiosuudella parhaiten onnistuneita. Paavon hiihtoaika oli kuitenkin niin hyvä, että hän nousi pisteissä ykköseksi, maailmanmestariksi.

Pisteiden tarkistaminen vei aikansa ja voittajan nimeä julkistettaessa Korhonen oli jo hiihtostadionilla saunan löylyissä. Toimittajat ryntäsivät sinne, ja Paavo piti legendaarisen lehdistötilaisuuden saunan pukuhuoneessa.

Paavo Korhonen on saanut elämänsä aikana runsaasti arvostusta vaatimattoman ja rehdin luonteensa ansiosta. Hän on aina ollut hieno esikuva nuorille urheilijoille ja osallistunut Joutsenon Kullervon toimintaan. Kovin moni ei ole saanut elämänsä aikana julkista muistomerkkiä, Paavo sai sellaisen itsenäisyyspäivänä vuonna 2000.

Ura alkoi 7-vuotiaana Oravaharjun avaushypystä 1936. Ympyrä sulkeutui 27 vuotta myöhemmin. Joutsenon uusi hyppymäki vihittiin Ahvenlammella 12.1.1963. Avaushypyn esitti 34-vuotias Paavo Korhonen.

Antti O. Arponen